

(๓๑)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ สวอ.๕๒-๕๓/๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๖๔-๑๓๖๕/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ความอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ	โจทก์
		นางทองปิ่น ม่วงกลาง	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้
 ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ	โจทก์
		นางทองปิ่น ม่วงกลาง	จำเลย

/เรื่อง

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้
ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

โจทก์และจำเลย อุทธรณ์ คำพิพากษา

ศาลจังหวัดชัยภูมิ	ลงวันที่	๒๘	เดือน	สิงหาคม	พุทธศักราช	๒๕๖๑
ศาลอุทธรณ์ภาค ๓	รับวันที่	๑	เดือน	มีนาคม	พุทธศักราช	๒๕๖๒

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสอง

สำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยทั้งสองสำนวนว่า จำเลย

โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นใจความว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลากลางวัน

ถึงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ เวลากลางวันต่อเนื่องกันตลอดมา จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือ

ครอบครองทำประโยชน์ กั้นสร้าง แผ้วถาง ทำลายป่า ในที่ดินบริเวณป่ากลุ่มตาหมูน ตำบลห้วยแย้

อำเภอหนองบัวระเหว (เดิมเป็นกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว) จังหวัดชัยภูมิ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ

และอุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา และเมื่อระหว่างวันที่ ๘ เมษายน

๒๕๕๙

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

๒๕๕๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์ ก่อสร้าง แผ้วถาง ทำลายป่า ในที่ดินบริเวณป่ากลุ่มตาทมน ตำบลห้วยแย้ อำเภอนองบัวระเหว (เดิมเป็นกิ่งอำเภอนองบัวระเหว) จังหวัดชัยภูมิ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา โดยการใช้เครื่องจักรไม้ทราบนชนิดประเภทมีด จอบ และอุปกรณ์อื่น โกลาถางต้นหญ้าวัชพืชและตัดต้นไม้ปรับปรุงพื้นดินบริเวณดังกล่าวแล้วเพาะปลูกพืชทางการเกษตรจำพวกมันสำปะหลังและอื่น ๆ อันเป็นการทำลายป่ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพดิน หิน กรวด ทราย ทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ยางไม้ แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น และเป็นการเข้าไปดำเนินการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติและในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา และเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ตามลำดับ อันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้

/ค่าเสียหาย

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

ค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายเสียหาย เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา ค่าเสียหาย ๒๘๙,๑๙๖ บาท และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของค่าเสียหายดังกล่าว นับแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ และที่ดินเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ค่าเสียหาย ๑๑๗,๒๔๐ บาท และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของค่าเสียหายดังกล่าว นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อันเป็นวันที่ตรวจพบว่าทำลายทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายเสียหายเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ราชการกรมป่าไม้ เหตุเกิดที่ตำบลห้วยแย้ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔, ๕๔, ๕๕, ๗๒ ตี พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๙, ๑๔, ๒๖/๔, ๒๖/๕, ๓๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๒, ๑๓ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยาน

/แห่งชาติ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

แห่งชาติภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๘๙,๑๙๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ และค่าเสียหายเป็นเงิน ๑๑๗,๒๔๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช และให้นำโทษจำคุกจำเลยต่อกันไป

จำเลยให้การปฏิเสธ และให้การในคดีส่วนแพ่งว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง เพราะมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับที่ดินทำกินของจำเลยซึ่งทำกินและอาศัยมาก่อนประกาศเขตอนุรักษ์ จำเลยจึงย่อมมีความชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ (ในขณะนั้น) ในการทำประโยชน์ในพื้นที่เดิมและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่สำรวจการครอบครองเพื่อกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน การคิดคำนวณค่าเสียหายของโจทก์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและยังไม่มีที่ยอมรับฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้

/พ.ศ. ๒๕๘๔

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (เดิม) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิด ต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ รวม ๒ กระหนง จำคุกกระหนงแรก ๘ เดือน กระหนงที่สอง ๖ เดือน รวมจำคุก ๑๔ เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นการให้ความรู้แก่ศาลอันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๙ เดือน ๑๐ วัน ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยาน แห่งชาติ และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายสำหรับที่ดิน ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

/และที่ดิน

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

และที่ดิน ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยเข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติไทรทองในท้องที่เกิดเหตุ โดยการปลูกล้มไม้ป่าหลังลงในที่ดิน เนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา และในที่ดินเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ตามกรอบเส้นสีแดงในแผนที่แสดงแปลงที่ดินรายนางทองปั้น ม่วงกลาง เอกสารหมาย จ.๑๘ และ จ.๑๙ และตามบันทึกการตรวจยึด/จับกุม และภาพถ่ายการบันทึกการตรวจยึด/จับกุม เอกสารหมาย จ.๑๓ และ จ.๔ ในสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๔๑/๒๕๖๐ คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในประการแรกว่า มีการสอบสวนโดยชอบและโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ที่จำเลย

/อุทธรณ์ว่า

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

อุทธรณ์ว่า นายสนอง การปลูก ไม่ใช่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติฯ
ไม่ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าอุทยาน
แห่งชาติไทรทองให้ไปแจ้งความดำเนินคดี จึงไม่มีผู้มีอำนาจร้องทุกข์กล่าวโทษจำเลยตามกฎหมายนั้น
เห็นว่า ความผิดฐานบุกรุกครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและในเขตอุทยานแห่งชาติ
ตามฟ้องนั้น เป็นความผิดต่ออาญาแผ่นดินที่รัฐนั้นตกเป็นผู้เสียหาย อันมิใช่ความผิดต่อส่วนตัว
ที่ห้ามพนักงานสอบสวนทำการสอบสวน เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ดังนั้น เมื่อมีความผิดอาญาเกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่า
ได้เกิดขึ้นและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ย่อมเป็นหน้าที่โดยตรง
ของเจ้าพนักงานตำรวจที่ต้องสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด และให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวน
เพื่อเอาความผิดแก่ผู้กระทำผิดอาญาทั้งปวงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘
ประกอบด้วยมาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะมิใช่ผู้เสียหายร้องทุกข์หรือมิใช่ผู้กล่าวโทษผู้กระทำผิด
หรือไม่ ดังนั้น การสอบสวนของพนักงานสอบสวนจึงชอบแล้ว โจทก์ซึ่งเป็นพนักงานอัยการ

/จึงมี

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ อุทธรณ์ของจำเลย
ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยอีกประการหนึ่งว่า จำเลยกระทำความผิด
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ ที่จำเลยอุทธรณ์รวมกันมาทำนองว่า จำเลยยากจนไม่มีที่ดิน
ทำกินแปลงอื่น จึงได้รับประโยชน์ตามคำสั่งของคณะกรรมการสงบแห่งชาติที่ ๖๖/๒๕๕๗ จำเลย
อาศัยและสืบสิทธิทำประโยชน์ในพื้นที่เดิม การขอคืนพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำตามเงื่อนไข
ของคำสั่งที่ ๖๖/๒๕๕๗ จำเลยครอบครองทำกินในที่เกิดเหตุทั้งสองแปลงมาโดยไม่ได้ทำการบุกรุก
ที่ดินเกิดขึ้นใหม่ และมีการบังคับขู่เข็ญจำเลยให้ยินยอมคืนที่ดินทำกินแก่ทางราชการ จำเลยได้แย้ง
และร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ และอยู่ในระหว่างดำเนินการของคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง จำเลย
ไม่มีเจตนากระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น เห็นว่า มีข้อเท็จจริงรับฟังได้ตรงกับ
ที่จำเลยยอมรับในฟ้องอุทธรณ์ว่า ที่ดินทั้งสองแปลงที่จำเลยครอบครองทำประโยชน์ตามฟ้องนั้น
เป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น เมื่อคณะทำงานติดตามทวงคืนผืนป่า
ทำการสอบสวนถึงสิทธิในการยึดถือครอบครองที่ดินของจำเลย ลงความเห็นเห็นว่าจำเลยไม่มีคุณสมบัติ

/ที่จะ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

ที่จะได้รับการผ่อนปรนให้ทำกินต่อไปได้ตามคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๖/๒๕๕๗
ถ้าหากจำเลยเห็นว่าไม่ถูกต้องชอบที่จำเลยจะดำเนินการโต้แย้งหรือหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ยืนยัน
ให้คณะทำงานฯ พบเห็นถึงสิทธิของจำเลยเสียตั้งแต่แรก การที่จำเลยยินยอมทำบันทึกข้อตกลง
ขอคืนพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง เอกสารหมาย จ.๙ โดยยอมคืนพื้นที่ดิน
ที่จำเลยครอบครองในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๕๑ ตารางวา ให้แก่เจ้าหน้าที่
ผู้มีหน้าที่ติดตามทวงถามคืนป่าด้วยความสมัครใจของตน โดยไม่ปรากฏหลักฐานใดที่แสดงให้เห็น
อย่างแน่ชัดว่าจำเลยถูกบังคับขู่เข็ญมาก่อน ข้อเท็จจริงจึงเชื่อได้อย่างแน่ชัดว่าจำเลยทราบดีว่า
ตนเองไม่มีสิทธิอยู่ในที่ดินเพราะไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขที่จะได้รับประโยชน์ตามคำสั่งดังกล่าว อย่างไรก็ตาม
หลังจากจำเลยคืนที่ดินที่ครอบครองให้แก่คณะทำงานทวงคืนผืนป่าไปแล้ว จำเลยมีหลักฐาน
อันอาจแสดงให้เห็นได้อย่างแน่ชัดว่าจำเลยจะได้รับการผ่อนปรนให้ทำกินต่อไปตามคำสั่ง
ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๖/๒๕๕๗ จำเลยยังสามารถนำหลักฐานไปพิสูจน์สิทธิของตน
หรืออาจร้องขอให้คณะทำงานทวงคืนผืนป่าตรวจสอบพิสูจน์สิทธิของจำเลยใหม่ให้ถูกต้อง การที่

/จำเลย

○ (๓๑ พ.)

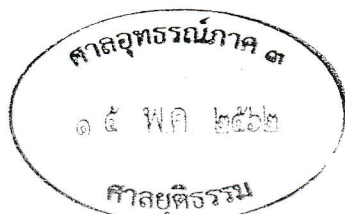

สำหรับศาลใช้

- ๑๑ -

จำเลยยังคงนิ่งเฉยตลอดมาจนล่วงพ้นระยะเวลาที่คณะทำงานติดตามทวงคืนผืนป่าอ่อนผันให้จำเลย
เก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังออกไปในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว
หากจำเลยยอมออกไปจากที่ดินที่ตนเองได้แสดงเจตนาส่งมอบคืนให้แก่รัฐไปแล้ว คณะทำงาน
ติดตามทวงคืนผืนป่าย่อมไม่อาจดำเนินคดีเอาแก่จำเลยได้ แต่ข้อเท็จจริงในทางพิจารณากลับได้ความว่า
หลังจากจำเลยเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังออกไปแล้ว จำเลยยังคงครอบครองทำประโยชน์
อยู่ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติต่อไปอีก โดยจำเลยปลูกมันสำปะหลัง
ลงไปใหม่บนเนื้อที่ ๕ ไร่ ๓ งาน ๑๑ ตารางวา จนกระทั่งคณะทำงานติดตามทวงคืนผืนป่า
ไปพบการกระทำผิดของจำเลยเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ตามที่ปรากฏในภาพถ่ายมันสำปะหลัง
ท้ายเอกสารหมายเลข จ.๑๖ หลังจากนั้นต่อมาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คณะทำงาน
ติดตามทวงคืนผืนป่ายังไปตรวจพบว่าจำเลยครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
และเขตอุทยานแห่งชาติในเขตติดต่อกันอีกแปลงหนึ่ง โดยจำเลยปลูกมันสำปะหลังลงไปใหม่บนเนื้อที่
๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา ตามภาพถ่ายท้ายบันทึกการตรวจยึด/จับกุมเอกสารหมายเลข จ.๔

/การครอบครอง

○ (๓๑ พ.)

- ๑๒ -

การครอบครองที่ดินของจำเลยทั้งสองแปลงดังกล่าวจึงเป็นการครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติใหม่โดยปราศจากมูลเหตุที่จะยกขึ้นตามกฎหมายได้ ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้น พิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดและลงโทษจำเลยมานั้น จึงชอบด้วยเหตุผลแล้ว ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น เช่นเดียวกัน

คดียังมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยและโจทก์ต่อมาว่า จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด เมื่อฟังข้อเท็จจริงยุติว่า จำเลยได้บุกรุกเข้าไปปลูกมันสำปะหลัง ในพื้นที่ที่เกิดเหตุ เนื้อที่ ๒ แปลง รวมประมาณ ๗ ไร่ ๕ งาน ๖๑ ตารางวา ซึ่งตั้งอยู่ใน เขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติไทรทอง การบุกรุกดังกล่าวจึงถือเป็นเหตุให้เกิดการทำลาย หรือทำให้สูญหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติแล้ว จำเลย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๒๖/๔ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยหาได้กระทำการทำลายหรือทำให้เสียหายของสภาพความเป็นป่านั้น

/จึงไม่อาจ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๓ -

จึงไม่อาจรับฟังได้ อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ก็ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า ศาลชั้นต้น กำหนดค่าเสียหายไม่เต็มตามฟ้องนั้น เห็นว่า แม้ที่ดินที่จำเลยครอบครองทำประโยชน์โดยปลูก มันสำปะหลังนั้นจะเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติ แต่โจทก์ไม่มีหลักฐาน อันใดที่แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดว่า ก่อนมีการบุกรุกครอบครองนั้นมีสภาพความอุดมสมบูรณ์ ของป่าไม้หนาแน่นมากน้อยเพียงใด โจทก์มีเพียงภาพถ่ายทางอากาศปี ๒๕๕๗ ตามหมาย จ.๑๙ มาแสดง โดยจะพบเห็นได้ว่าในบริเวณที่เกิดเหตุและบริเวณใกล้เคียงนั้นไม่ใช่ผืนป่าที่มีต้นไม้ ขึ้นหนาแน่นอุดมสมบูรณ์หรือเป็นป่าต้นน้ำแต่อย่างใด แม้โจทก์จะมีนายเกริกฤทธิ์ มุกดา และนายรัชพล พยุงสิน เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน เป็นพยานเบิกความในทำนองเดียวกันว่า พยานทั้งสองใช้โปรแกรมคิดคำนวณค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมตามหลักวิชาการก็ตาม แต่เมื่อพิจารณา ถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และพื้นผิวดินตามที่ปรากฏในภาพถ่ายทางอากาศตามหมาย จ.๑๙ ที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว จึงยังไม่อาจรับฟังให้เป็นที่ยุติตามทางนำสืบของโจทก์ว่า การกระทำ ของจำเลยทำให้เกิดความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมตามที่เรียกร้องมา ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นกำหนด

/คำสันนิษเหตุแทน

○ (๓๑ พ.)

- ๑๔ -

คำสั่งใหม่ทดแทนให้จำเลยรับผิดชอบต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนั้น จึงนับว่า

เหมาะสมแล้ว ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง การกระทำความผิดของจำเลยที่บุกรุกที่ดินเนื้อที่ ๒ ไร่ ๒ งาน ๕๐ ตารางวา

นั้น เป็นการกระทำความผิดระหว่างวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ภายหลังพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับแล้ว (ใช้บังคับ

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙) การกระทำความผิดในครั้งนี้นี้จึงต้องใช้กฎหมายที่แก้ไขใหม่บังคับ

แก่จำเลย อย่างไรก็ตาม เมื่อโจทก์มิได้อุทธรณ์ในปัญหานี้จึงไม่อาจแก้ไขโทษจำเลยให้หนักขึ้นได้

เพราะจะเป็นการเพิ่มเติมโทษจำเลยซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๑๒ นอกจากนี้แล้วศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจลงโทษจำเลยหนักเกินไป ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

แผนกคดีสิ่งแวดล้อมเห็นสมควรแก้ไขดุลพินิจในการลงโทษเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่สภาพความผิด

และพฤติการณ์แห่งคดีและในส่วนค่าฤชาธรรมเนียม เมื่อศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

แผนกคดีสิ่งแวดล้อม เห็นควรดำเนินการสั่งให้ถูกต้องต่อไป

/พิพากษา

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๕ -

พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔
มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (เดิม), (ที่แก้ไขใหม่) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท
ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (เดิม),
(ที่แก้ไขใหม่) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐
รวมสองกระทง กระทงแรกจำคุก ๖ เดือน กระทงที่สองจำคุก ๖ เดือน รวมจำคุก ๑๒ เดือน
ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๘ เดือน นอกจาก
ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ.

นายชรัตน์ สุวรรณมา

นายพงษ์ศักดิ์ กิติสมเกียรติ

นายวิวุฒิ มณีนิล

